

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ
СЮЗ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ГРИ ЦЕНТИ. РІК ХІІІ. Ч. 77. Джерси Сіті, Н. Дж., понеділок, 2 квітня, 1934.

VOL. XLII. No. 77. Jersey City, N. J., Monday, April 2, 1934.

THREE CENTS

УРЯД ЗА СКОРЕ ПОЛАГОДЖУВАННЯ СТРАЙКІВ

ВАШИНГТОН. — Генерал Джансон видав приказ утворити ради промислових відносин, які мають скоро полагоджувати страйки робітників. Ради мають бути подібні до ради в промислі м'якого вугля або в ткацькій промислі. Ці ради мають представників робітників і підприємців та безпартійного президента.

Закри ради дасть заяву в справі якогось страйку або спору, вона має теж питатись поради опінії консулентів, для збереження інтересів котрих будуть створені окремі ради консулентів. Ради консулентів і робітників не будуть брати участі в нарадах промислових рад, але будуть мати доступ до протоколів нарад ради та будуть мати право з'являтися на радах, щоби дати свою опінію.

ЗМЕНШУЮТЬ ДОПОМОГОЇ РОБОТИ.
НЮ ЙОРК. — Міська, адміністрація горожанських робіт" перестала існувати, а з тим 25,500 до 30,000 занятих нею робітників втратили заняття.

Всього тільки 4,000 робітників мають далі працювати, щоби діставати допомогу. Заплату нефахових робітників знижено до 12 доларів.

Через закриття робіт цим бюром у цілому краю втратили роботи коло 2 мільйонів осіб.

ЗАЛІЗНИЧНИЙ СПІР ВІДСЛАНО ДО ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШИНГТОН. — Істмен, координатор залізниць, заявив, що він не може вирішити спору за заплату між залізничними робітниками й залізничними закладами та що він віддає справу до вирішення президента Рузвельта.

Президент візьме справу під розвагу зараз по своїх поворотах з великодних ферій. На день 9-го квітня замовлено конференції спорядних сторін у президента.

ПІДВИЩАЮТЬ ЗАПЛАТУ РОБІТНИКАМ.

ВАШИНГТОН. — Генеральна Електрична Компанія заявила підвищити заплати своїм робітникам на 10 процентів. Має вона коло 40,000 робітників. Підвищення має коштувати підприємству до півчверта мільона доларів.

Таку саму підвищу запіває заряд підприємства Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен.

За обчисленнями уряду, разом коло 230,000 робітників дістануть підвищу заплати в різних промислах краю.

ВЛАСНИКИ КОПАЛЬНЬ М'ЯКОГО ВУГЛЯ НЕВДОЛЕНІ.

ВАШИНГТОН. — На залик уряду з'явилися сходи представники власників копальнь м'якого вугля з усієї Америки, щоби підписати вироблену недавно угоду цих власників з майнерами.

Деякі власники з Вест Вірджинії, Кентукі й Тенесі не хочуть підписати угоди. Вони мають коло 50,000 робітників, а ті власники, що готові підписати угоду, мають коло 300,000 робітників.

СТРАЙК ШОФЕРІВ ТАКСІВКАВ ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ДО КІНЦЯ?

НЮ ЙОРК. — Представники компаній таксівок кажуть, що страйк шоферів таксівок уже зближається до кінця, бо, мовляв 80 до 85 процентів страйкуючих шоферів вернулися вже до роботи й рух таксівок у місті вже майже нормальний.

Перед мейоравим комітетом ще далі ведуться переговори між представниками робітників і власників таксівок. Сильні відділи поліції стережуть ратушу, доволка котрого збирається велика юрба страйкарів і симпатиків.

ЩЕ ОДНА ДЕМОНСТРАЦІЯ ЧЕРЕЗ „НАШС“.

КЕРІМБІРДЖ (Масачусетс). — Жиди-студенти Гарвардського університету організують протест проти запрошення Ернста Ганфштегеля, одного з головних ад'ютантів Гітлера, на вчорішній закінчення шкільного року в цьому університеті.

Заряд університету заявляє, що Ганфштегелю вислано запрошення як колишньому студенту цього університету, а як такому, йому ніхто не може відмовити права бути на вчорішній закінчення шкільного року.

Орган студентів заявляє проти протесту Жидів проти чисто політичного кроку. Студентський орган радить протестуючим студентам йти в хвості паради та приглатати вчорішності кризь діду, від кілочки. Орган називає Ганфштегеля „ганфі“, як його, видно, прозивано тоді, коли він був студентом.

ХОЧУТЬ СКОРО ПОКІНЧИТИ З ЧУТКАМИ ВІРТА.

ВАШИНГТОН. — Демократична більшість, яка заявила за свідство в справі сензацийних заяв д-ра Вірта, суперінтендента шкіл в Індіані, хоче якнайшкоршого покінчення цього свідства, щоби показати, що заклад, будинок, край іде до комуністичної диктатури, не може бути трактований серйозно. Рейні, предсідник палати послів конгресу, каже що заклади Вірта виглядають щораз гупіші з кожним днем.

ЮВІЛЕЙ У. Н. СЮЗУ ЦЕ НЕ ПАРАДА. ЦЕ НЕ ПУСТИЙ ЗВУК І НЕ ШУМНА ФРАЗА. ЦЕ ПОШАНА СЮЗОВИХ КАМЕНЯРІВ. ТОМУ ГІДНО СВЯТКУЄ ЮВІЛЕЙ У. Н. СЮЗУ ТОЙ, ХТО СТУПАЄ СЛІДАМИ ТИХ КАМЕНЯРІВ. І ТОМУ НЕ МОЖЕ БУТИ СЮЗОВОГО ЮВІЛЕЙНОГО СВЯТА БЕЗ ПРИДБАВАННЯ ДЛЯ СЮЗУ НОВИХ ПРИКЛОННИКІВ; НОВИХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНІВ. БО СВЯТКУВАТИ ЮВІЛЕЙ

У. Н. СЮЗУ — ЗНАЧИТЬ ПРИДБАТИ НОВИХ НОСІВ БЛАГОРОДНОЇ СЮЗОВОЇ ІДЕЇ.

ЗАПОВІДАЮТЬ, ЩО ХЕМІЯ ВИХОВАЄ „НАДЧОЛОВІКА“.

Марстон Т. Богерт, професор хемії в Колумбійському університеті, заявив у своїй промові перед конгресом хеміків у Ст. Пітерсбурґ, Флориди, що хемія незадовго виховає цілу расу „надлюдей“, себто незвичайно розвинених людей, котрі будуть робити як буденну річ такі річі, які нині тільки найбільше вимовляють люди можуть робити. Стане це можливим на основі розвідів, які вже нині хеміями роблять над зв'язком між хемікаліями та діланіями металів у людських тілі.

МАНЯК ПОДУШІВ СВОІХ СИНІВ.

На судовому переслухання у місті Сієта, Вашингтон, 43-літній Оскар Рестіс заявив, що він задушив своїх двоох синів, бо так Бог сказав йому зробити... Він твердить, що Бог сказав йому, що його сини, 9-літній Джані і 5-літній Генрі, мають злого духа в собі, отже їх треба було знищити... Очевидно річ, що в Оскарові голові щось „попсулося“.

ЗНАЙШЛИ БОЧКУ ГРОШЕЙ.

В Швайцарії викопали з землі бочку дукатів з часів давнього римського царства, то є, менше-більше з тих часів, коли народився Ісус Христос.

ІХАВ 400 МІЛЬ КОНЕМ.

13-літній Норман Каза був на фермі в свого дядька, що живе в місцевості Виллов Бонч, у Саскачевані. Ще 13. листопада він поїхав старим конином за коровами і не вернувся. Його віднайшла поліція аж 23. січня у місцевості Летеліє в Манітобі. Значить, він проїхав вже 400 миль у напрямі дому своїх родичів, що живуть у місті Виллов Бонч, у Саскачевані. До цього часу Норман поїздом. До цього часу молодий відважний їздець скривався під ім'ям Роналд Ревіна.

АБДУКУВАЛА САМОЗВАНЧА ЦІСАРЕВА.

Серед островів Галапаґос знаходиться також маленький острівчик під назвою острів Марза. Давно їм острівчик був місцем заселення республіки Еквалор. Від кількох місяців на тому острові жила та жінка австрійська баронеса Бузе де Вагнер. Вона була дала сама собі титул цисаревни. Коли на острові 23. січня приїхали екскаваторні урядники, щоби її арештувати й забрати з собою, вона заявила, що не має ж ніяких претензій до цисарського престолу й просила, щоби її лишили її в спокою.

НЕ МОЖНА БРАТИ БАТЬКОВОГО АВТА.

У місті Брендон, Манітоба, суддя Сміт наложив \$150 кару на Теодора Бойдза за те, що він взяв на кілька днів батькове авто без дозволу. Разом з коштами Теодор Бойдз має заплатити \$187 і 50 центів. Він взяв був авто свого батька з гаражу й поїхав ним до Вінніпегу. Поліція Вінніпегу відправдила його на рад до Брендону й віддала в руки місцевої поліції. Суддя Сміт заявив, що нехай цей випадок буде наукою для інших синів, що батьковим авто не можна їздити без дозволу батька. Це відноситься також до інших людей, які часто посягають на речі своїх знайомих та своїх, наче своїх власних.

ЗГІНУВ ВІД КОПИТА КОНЯ.

У Джералд шпиталю у Вінніпегу помер 16-літній хлопчик, Едвард Шеєдер, з Сен Жан Батіст у Манітобі. Його коня кинув кін у чоло. Поїзд, на якому поранений Едвард знаходився, спізнився через задержку для години. Хлопчик вже запізно було давати раду, коли доставлено його до шпиталю. Отже він помер, можна сказати, через задержку. Кін коня його підчас їзди на санях. Едвард нахилився задалеко вперед з сани, щоби підняти коня батогом. Кін несподівано скочив вперед і кинув його прямо в чоло.

СТРАШНІ НАСЛІДКИ.

Неапорядкованість земельних справ, брак українських культурно-освітніх організацій і низький рівень культури на північно-західних землях викликає страшні наслідки. Ось приклад: У селі Яскричак на Луїсінській поштарні за маеток брати Лаазар, Язема й Андрій Бартоші, Лазар, як його назвали брати, скопив скопирі й одним махом узяв Язему, а Андрій вивіз скопирі й розпанав його голову.

БУРХЛИВА ДИСКУСІЯ ПІСЛЯ ВІДЧИТУ ПРО ПОЛЬЩУ.

В Інституті для Східної Європи в Римі виголосила д-р Ванда Вибовська де Андра прелекцію про відбудову повоєнної Польщі. Прелекція спинилася довше бари для справи державних кордонів, уважаючи, що вони опосередують національну польську територію, а потім обговорили історію кріплення державної польської влади до сьогоднішніх часів. В дискусії виявилось, що не всі слухачі поділяють думки п. Вибовської. Зокрема Українці й Литовці оспорювали дуже міцно її погляд. Очевидно, що прелекції приїшли з поміж присутніх на селі Польки, які старалися відбити закиди противників.

ЛЕНІН НЕ БУВ ЛЕНІН?

Прозкий аграрний „Вечер“ приніс здогад, нібито Ленін не був Леніном, бо справжній Володимир Ліч Улянов умер на еміграції в Швайцарії. Його папери забрав якийсь Цедербаум, що свого часу був за суджений на примусові роботи в ленських копальнях. Був, мовляв, дуже подібний до Леніна той же вмовляючий йому „підмитися на Росі за те, що натерпівся в копальнях“.

ЯЩЕ В ЯЩІ.

Коли пані А. Овсінник, що живе в домі ч. 432 на Синкейр у Вінніпегу, розбила уящі з нього випало друге, менше яще та кожма на собі тверду шакарашу. Що в цьому знаходиться, ще не відомо, бо відомо його на виставу в крамниці.

ПОШЕСТИ НА ВОЛИНІ І НА ПОЛІСІ.

В останні часи заважається значний зріст пошестей на північно-західних українських землях, а особливо на Поліссі. Пошести мають безпосередній зв'язок з безробіттям по міст і нуждою по селах. У польському воєводстві даліше шириться паямистий тиф. Населення боїться шпиталю, у яких балакають незрозуміло для нього мовою, і скриває хворих. Українські культурно-освітні організації або не допущені або значині, і нема кому освідомити селянські маси та підняти їхню культуру.

МОНГОЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У МАНДЖУРІ.

Манджурський уряд поставив на перемітні Російську Вищу Школу у Харбіні на монгольський університет. Цей університет буде мати характер державного університету. Прийме він не 3 роки сто студентів безплатно.

НАСТРОТ НАД ЗБРУЧЕМ

ЛьВІВ. — „Новий Час“ подає: „Над берегом Збруча густо розставлена більшовицька сторожа. Самі Москалі та Сибіряки. Українця не дадуть сторожити над Збручем. Ануж часом амидосудяться, і випустить з того пекла загодованого, обдертого українського мужика. А встаети втікають... Ненависть до комунізму по цім боці кордону піддержує у великій мірі втікачі з ССР. З чорними, як земля, запаланими лицами, з горючими навів божевільними очима від голоду, терпіння та знущань, цілковито обезсилені, босі, у лахмітті, кризь яке видно вистаючі кости та суху жовту шкіру, ці втікачі більше подібні до мерців, які повставали з домовин, ніж до живих людей. А майже всі вони були колись господарями, хоч і не багатими, але й не бідними. Усе це люди, котрі мали 10—15 моргових господарств, а котрих рахувала записана в „кулаки“, або „середники“, наложени всім податки, додатки, оплати і т. д., яких вони не були в силі покрити і тому продали ввесь цілорічний збір, не лишивши нічого для себе. А заплатити мусили, бо в противному разі чекала їх „стенка“, тюрма, Сибір, Соловки. В одягну не зважаючи на смерть з рук вартових чекістів, покидають свою прадідівську землю та втікають у світ за очі, забіраючи за собою як найдорожчий скарб кілька грудок рідної землі. Ті втікачі є наглядним доказом більшовицького раю, тому, хоч були колись у прикордонних селах прихильники комунізму, то й ті на вид такого людського горя та нужди, стали його ворогами“.

ЩЕДРА ДОПОМОГА РІДНІЙ ШКОЛІ.

ЛьВІВ. — Митрополітський Ординаріат Львівської Архиепархії прийшов „Рідній Школі“ з дуже поважною допомогою в квоті 20,000 злотих. З цього 10 тисяч зложив як безповоротну жертву, а 10 тисяч на безплатову позичку Рідній Школі. Допомогу цю вважають гідним прикладом, як треба ставитися до konieczних потреб загально-народної, культурно-освітньої установи, якою саме є Рідна Школа.

ІНВАЛІДСЬКІ РЕНТИ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ.

ВАРШАВА (Польща). — В ч. 18. „Вісника державних законів“ поміщено виконний розпорядок про інвалідські забезпечення. Розпорядок торкається інвалідів Українців, що втратили на здоров'я, наслідком участі в українських відділах, що боролися з польськими відділами в часі від 1 листопада 1918 року до 1 червня 1919.

ЮВІЛЕЙ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ РЕМІСНИКІВ.

ЛьВІВ. — Товариство українських ремісників, промисловців і торговців „Зоря“ у Львові святкує 50-літній ювілей свого заложення. Товариство це положило величезні заслуги при організуванні українського міщанства у Львові та в державно його від винародовлення.

СЕРГІЙ ЄФРЕМІВ ЖИЄ.

ПРАГА (Чехословаччина). — „Український Тиждень“ подає, що довідався з певного жерела, що відомий український письменник Сергій Єфремів живий, але перебуває в одній зі совітських тюрм.

ПАНАХИДА ПО ШЕВЧЕНКОВИ У ЛЬВОВІ.

ЛьВІВ. — Заходами львівського відділу Українського Центрального Комітету відслужено дня 11 березня у православній церкві при вул. Францішківській панахиди по Тарасові Шевченкові. До панахиди станули три священники від проведом настоятеля парохії. Церква була виповнена шість українськими старшими громадянами і молоддю. Були привітали представники майже всіх нацих центральних установ і преси. Прегарно співав мішаний хор під проведом відомого диригента Дмитра Котка. Панахиду відслужено в церковно-славянській мові з українською вимовою.

ПОМЕР КООПЕРАТОР І БУВШИЙ СТРЕЛЬЦЬ.

ЛьВІВ. — Помер Володимир Кипрієн, ентузіаст кооперативної ідеології, ревізор Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові. Це бувший український Січовий Стрелець ще з 1914 року, котрий перебував теж доволі і недовго з українською армією по розвалі Австрії, в її боротьбі проти Польщі і Москви.

ХТО МОЖЕ БУТИ ГРОМАДСЬКИМ ПИСАРЕМ?

ВАРШАВА. — Міністерство внутрішніх справ оголосило кваліфікації, яких вимагатимуть від кандидатів на громадських писарів. По 1936 році кандидатів ті муситимуть мати гімназійну освіту, або здати заступчий іспит.

ПРОТИ ВОРОГІВ В КООПЕРАЦІЇ.

ЛьВІВ. — Перебудовується „чиста“ українська кооператив. Замікається ті, що не сплачують долів. Кооперативам наказано припинити боргування товару.

¹ За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

1. *Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud.

